

شناسایی و اولویت بندی شاخص های توسعه ورزش همگانی در کشورهای منتخب (ایران، عراق، افغانستان)

جواد غلامیان^۱، نسرين عزيزيان كهن^۲، مسعود دارابی^۳، عادل رحمان پور^۴، شكري شاکر فالج^۵، تاج الدين رشیدی^۶

۱- استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران

۲- دانشیار مدیریت ورزشی، دانشگاه محقق اردبیلی، ایران

۳- دانشجوی دکتری، مدیریت ورزشی دانشگاه فردوسی مشهد، ایران (نویسنده مسئول)^۱

۴- دانشجوی دکتری، مدیریت ورزشی دانشگاه فردوسی مشهد، ایران

۵- عضو هیات علمی دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه بصره، عراق

۶- عضو هیات علمی گروه تربیت بدنی، دانشگاه پر وان، افغانستان

مقدمه:

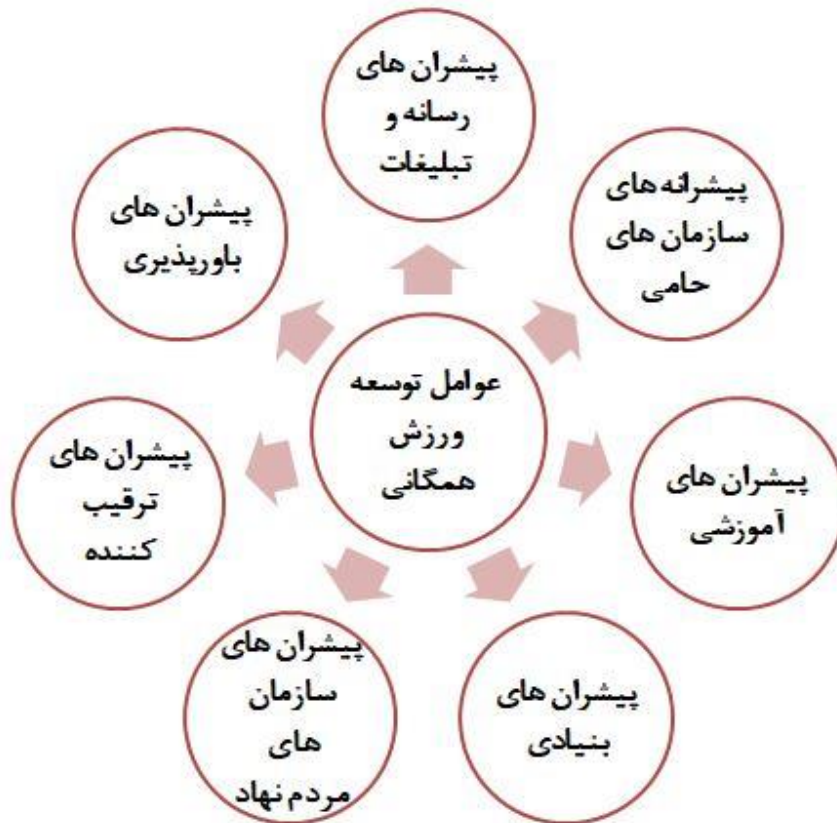
در حال حاضر تغییر الگوی فعالیت بدنی و افزایش رفتارهای کم تحرک به دلیل استفاده روزافزون از وسایل نقلیه شخصی و حرکت به سمت مشاغل و تفریحات کم تحرک در سراسر جهان رو به افزایش می باشد (۱). عدم تحرک بدنی بسیاری از بیمارهای جسمی و روحی را افزایش می دهد (۲-۴) و امید به زندگی را در سراسر جهان کاهش می دهد (۵). توسعه ورزش های همگانی در سراسر جهان می تواند اقدام جهانی سازمان بهداشت (WHO) برای کاهش نسبی ۱۵ درصد شیوع کم تحرکی تا سال ۲۰۳۰ (۶) و به کاهش مرگ و میر سالانه بیش از ۳ میلیون نفر در جهان را کمک نماید (۵). بنابراین هدف از این پژوهش تعیین و اولویت بندی شاخص های توسعه ورزش های همگانی در کشورهای ایران، عراق و افغانستان در راستای شعار سازمان بهداشت جهانی مبنی بر افراد سالم تر برای جهانی فعال تر می باشد.

روش پژوهش:

پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از نظر ماهیت به صورت آمیخته (با به کارگیری ترکیبی از مدل های کمی و کیفی) انجام شد. جامعه آماری تحقیق شامل اساتید و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده های علوم ورزشی دانشگاه های دولتی کشورهای ایران، عراق و افغانستان بود. نمونه های تحقیق به روش هدفمند از نوع گلوله برفی انتخاب شدند. شاخص های موثر بر ورزش همگانی، از طریق مطالعه منابع کتابخانه ای سه کشور و مصاحبه های عمیق به صورت سوالات باز و نیمه ساختار یافته با ۳۴ نفر از خبرگان ورزشی از سراسر کشورهای منتخب، انجام و به اشباع نظری رسید. پس از بررسی مصاحبه های عمیق، عوامل موثر توسعه ورزش همگانی سه کشور استخراج و متغیرهای پرسشنامه دلفی طراحی شد و پس از سه مرحله رد و یا تایید گویه ها توسط خبرگان سه کشور، پرسشنامه نهایی در ۷ متغیر اصلی (شکل ۱) و ۳۱ گویه با روش لیکرت پنج ارزشی تهیه گردید. داده های پرسشنامه های زوجی توسط میانگین هندسی تجمیع و با استفاده از تکنیک تصمیم گیری چند معیاره (ANP)^۲ و طراحی شبکه مساله تحقیق داده ها توسط نرم افزار سوپر دسیژن مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

^۱ شماره تماس: ۰۹۴۶۰۸۲۷۷۶۹؛ masouddarabi72@gmail.com ایمیل نویسنده مسئول:

^۲ Analytical Network Process (ANP)

شکل ۱. متغیرهای اصلی توسعه ورزش همگانی در سه کشور ایران، عراق و افغانستان.

یافته ها:

خبرگان کشور ایران خوشه ها را به ترتیب: پیشران‌های باورپذیری، پیشران های رسانه و تبلیغات، پیشران های ترغیب کننده، پیشران های بنیادی، پیشران های آموزشی، پیشران های سازمان های حامی و پیشران های سازمان های مردم نهاد (NGO)، اولویت بندی کردند. از سوی دیگر خبرگان کشور عراق خوشه ها را به ترتیب: پیشران های سازمان های حامی، سازمان های مردم نهاد (NGO)، پیشران های آموزشی، پیشران های ترغیب کننده، پیشران های باورپذیری، پیشران های بنیادی و پیشران های رسانه و تبلیغات اولویت بندی کردند. در نهایت خبرگان کشور افغانستان خوشه ها را به ترتیب: پیشران های بنیادی، پیشران های رسانه و تبلیغات، پیشران های سازمان های حامی، پیشران های آموزشی، پیشران های ترغیب کننده، سازمان های مردم نهاد (NGO) و پیشران های باورپذیری اولویت بندی کردند. جدول شماره ۱ به ترتیب اولویت هر سه کشور را در توسعه ورزش همگانی نشان داده است.

جدول ۱. رتبه بدی خوشه‌ها

خوشه	ایران	عراق	افغانستان
پیشران های رسانه و تبلیغات	۲	۷	۲
پیشران های سازمان های حامی	۶	۱	۳
پیشران های آموزشی	۵	۳	۴
پیشران های بنیادی	۴	۶	۱
پیشران های سازمان های مردم نهاد (NGO)	۷	۲	۶
پیشران های ترغیب کننده	۳	۴	۵
پیشران های باورپذیری	۱	۵	۷

نتیجه گیری:

ورزش همگانی در ابعاد گوناگون سلامت، اجتماعی، اقتصادی و ... نقش پررنگی ایفا می‌کند و از سویی همواره از عوامل مختلفی اثر پذیر است، مسلماً در آینده شاهد تحولات اساسی در ورزش همگانی جهان خواهیم بود. چنانچه در نتایج پژوهش حاضر نیز مشخص است عوامل این بخش مهم از صنعت ورزش تحت تاثیر پیشران‌هایی خواهد توانست آینده ایده‌آلی را تجربه کند که این آینده به رفتار محیط در خصوص هریک از پیشران‌ها وابسته است. با توجه به نتایج پژوهش، پیشنهاد می‌شود شاخص‌های توسعه ورزش‌های همگانی بعنوان ابزاری برای پایان دادن به کم‌تحرکی و الگوی زندگی ناسالم در قالب تفاهم‌نامه‌هایی عملیاتی بین کشورهای منتخب مورد استفاده قرار گیرد. از سوی دیگر پیشنهاد می‌شود شبکه یا ساختار سازمانی مشترکی جهت جبران عقب ماندگی‌ها و یکسان سازی توسعه همزمان شاخص‌های ورزش همگانی در سه کشور ایجاد گردد.

کلید واژه‌ها: ورزش همگانی، توسعه، کم‌تحرکی، پیشران‌ها.

منابع

1. World Health Organization. WHO guidelines on physical activity and sedentary behaviour: at a glance;2020.
2. World Health Organization, T. Global recommendations on physical activity for health. World Health Organization;2020.
3. McTiernan A, Friedenreich C M, Katzmarzyk P T, Powell K E, Macko R, Buchner D, ... & Piercy K L. Physical activity in cancer prevention and survival: a systematic review. *Medicine and science in sports and exercise*; 2019. 51(6), 1252.
4. Coglianò V J, Baan R, Straif K, Grosse Y, Lauby-Secretan B, El Ghissassi F., ... & Wild C P. Preventable exposures associated with human cancers. *Journal of the National Cancer Institute*;2011. 103(24), 1827-1839.
5. Lee I M, Shiroma E J, Lobelo F, Puska P, Blair S N, Katzmarzyk P T. & Lancet Physical Activity Series Working Group. Effect of physical inactivity on major non-communicable diseases worldwide: an analysis of burden of disease and life expectancy. *The lancet*; 2012. 380(9838), 219-229.
6. World Health Organization. Global action plan on physical activity 2018-2030: more active people for a healthier world. World Health Organization; 2019.

Identifying and prioritizing indicators of public sports development in selected countries (Iran, Iraq, Afghanistan)

Javad Gholamian¹, Nasrin Azizian Kohan², Masoud Darabi^{*3}, Aadel Rahmanpour⁴, Shukri Shaker Faleh⁵, Tajuddin Rashidi⁶

1. Assistant Professor of Sports Management, Ferdowsi University of Mashhad, Iran
2. Associate Professor of Sports Management, University of Mohaghegh Ardabili, Iran
3. PhD Student, Sports Management, Ferdowsi University of Mashhad, Iran
(Corresponding Author¹)
4. PhD student, Sports Management, Ferdowsi University of Mashhad, Iran
5. Faculty member of the Faculty of Sports Sciences, Basra University, Iraq
6. Faculty member of the Department of Physical Education, Parwan University, Afghanistan

Introduction:

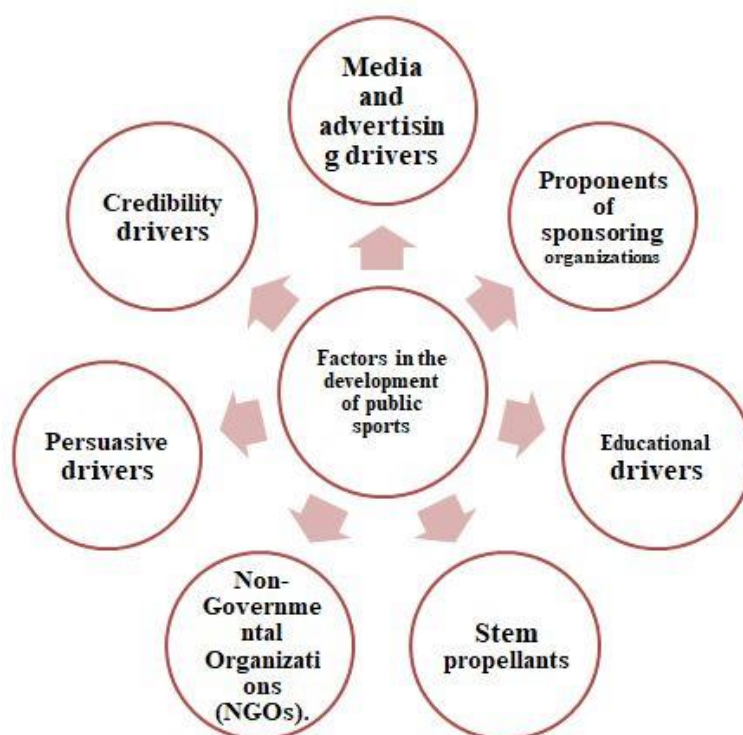
At present, the pattern of physical activity and the increase in sedentary behaviors are increasing due to the increasing use of personal vehicles and the move to sedentary jobs and leisure around the world (1). Physical inactivity increases many physical and mental illnesses (2-4-3) and decreases life expectancy worldwide (5). The development of public sports around the world could help the World Health Organization (WHO) take a relative 15 percent reduction in the prevalence of sedentary lifestyles by 2030 (6) and reduce the annual mortality of more than 3 million people worldwide (5). Therefore, the purpose of this study is to determine and prioritize the indicators of public sports development in Iran, Iraq, and Afghanistan in line with the World Health Organization's slogan of healthier people for a more active world.

Methodology:

The present study was conducted in terms of applied purpose and in terms of nature in a mixed way (using a combination of quantitative and qualitative models). The statistical population of the study included professors and graduate students of sports science faculties of public universities in Iran, Iraq and Afghanistan. The research samples were selected by purposeful snowball method. Indicators affecting public sports were obtained and saturated theoretically through the study of library resources of the three countries and in-depth interviews in the form of open and semi-structured questions with 34 sports experts from all selected countries. After reviewing the in-depth interviews, the effective factors for the development of public sports in the three countries were extracted and the Delphi questionnaire variables were designed. 31 items were prepared by Likert method with five values. The data of paired questionnaires were aggregated by geometric mean and analyzed by Analytical Network Process (ANP) and network design of the data research problem by Super Design software.

Figure 1. The main variables of the development of public sports in the three countries of Iran, Iraq and Afghanistan.

1. masouddarabi72@gmail.com

Findings:

Iranian experts prioritized clusters in order; Credibility drivers, Media and advertising drivers, Persuasive drivers, Stem propellants, Educational drivers, Proponents of sponsoring organizations and Proponents of Non-Governmental Organizations (NGOs). On the other hand Iraqi experts prioritized clusters in order; Proponents of sponsoring organizations, Proponents of Non-Governmental Organizations (NGOs), Educational drivers, Persuasive drivers, Credibility drivers, Stem propellants and Media and advertising drivers. Eventually Afghan experts prioritized clusters in order; Stem propellants, Media and advertising drivers, Proponents of sponsoring organizations, Educational drivers, Persuasive drivers, Proponents of Non-Governmental Organizations (NGOs) and Credibility drivers. Table 1 shows the priorities of all three countries in the development of public sports, respectively.

Table 1. Ranking of clusters

Cluster	Iran	Iraq	Afghanistan
Media and advertising drivers	2	7	2
Proponents of sponsoring organizations	6	1	3
Educational drivers	5	3	4
Stem propellants	4	6	1
Non-Governmental Organizations (NGOs).	7	2	6
Persuasive drivers	3	4	5
Credibility drivers	1	5	7

Conclusion:

Public sports play a significant role in various dimensions of health, social, economic, etc., and on the other hand, it is always affected by various factors, we will certainly see fundamental changes in public sports in the world in the future. As it is clear in the results of

the present study, the factors of this important part of the sports industry under the influence of drivers will be able to experience an ideal future, which depends on the behavior of the environment regarding each of the drivers. According to the research results, it is suggested that indicators for the development of public sports be used as a tool to end sedentary lifestyle and unhealthy lifestyle in the form of operational memoranda between selected countries. On the other hand, it is suggested that a joint network or organizational structure be established to compensate for the backwardness and standardize the simultaneous development of public sports indicators in the three countries

Keywords: Public sports, development, sedentary, propulsion.

References:

7. World Health Organization. WHO guidelines on physical activity and sedentary behaviour: at a glance;2020.
8. World Health Organization, T. Global recommendations on physical activity for health. World Health Organization;2020.
9. McTiernan A, Friedenreich C M, Katzmarzyk P T, Powell K E, Macko R, Buchner D, ... & Piercy K L. Physical activity in cancer prevention and survival: a systematic review. *Medicine and science in sports and exercise*; 2019. 51(6), 1252.
10. Coglianò V J, Baan R, Straif K, Grosse Y, Lauby-Secretan B, El Ghissassi F., ... & Wild C P. Preventable exposures associated with human cancers. *Journal of the National Cancer Institute*;2011. 103(24), 1827-1839.
11. Lee I M, Shiroma E J, Lobelo F, Puska P, Blair S N, Katzmarzyk P T. & Lancet Physical Activity Series Working Group. Effect of physical inactivity on major non-communicable diseases worldwide: an analysis of burden of disease and life expectancy. *The lancet*; 2012. 380(9838), 219-229.
12. World Health Organization. Global action plan on physical activity 2018-2030: more active people for a healthier world. World Health Organization; 2019.